

Offentliggjort d. 19. marts 2011

Tjenestemandspensionister i Frankrig ©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Med en lovændring fra 3. marts 2011 kan danskere bosat i Frankrig opnå skattelempelser af visse indkomster fra Danmark. Lovændringen lemper den dobbeltbeskatning, som kan opstå med opsigelsen af den dansk-franske dobbeltbeskatningsoverenskomst.

I 2008 blev dobbeltbeskatningsoverenskomsterne mellem Danmark og henholdsvis Frankrig samt Spanien opsagt med virkning fra 1. januar 2009.

Baggrunden var, at overenskomsterne med Frankrig og Spanien efterhånden førte til en betydelig *skævhed* i den aftalte fordeling af beskatningen af forskellige indtægter. Én blandt flere anstødssted var, at Danmark ikke kunne beskatte udbetalinger fra privattegnede danske pensioner til udlandsdanskere med bopæl i Frankrig eller Spanien, selv om udlandsdanskere i sin tid havde fået fradrag for indbetalingen ved sin danske indkomstopgørelse. Denne skævhed blev tydeligere i takt med udvandringen af danske pensionister til sydlige himmelstrøg.

Der blev dengang ført en række forhandlinger mellem Danmark og Frankrig henholdsvis Spanien med henblik på at rette op på skævheden, men forhandlingerne forblev resultatløse. Danmark tog derfor det yderligere skridt at *opsige* dobbeltbeskatningsoverenskomsterne med disse to lande i juni 2008.

Der har siden været ført nye forhandlinger mellem Danmark og henholdsvis Frankrig og Spanien for at få enderne til at nå sammen i en ny dobbeltbeskatningsoverenskomst. Men forhandlingerne har ikke hidtil været frugtbare.

Offentliggjort d. 19. marts 2011

Manglen på dobbeltbeskatningsaftaler mellem Danmark og henholdsvis Frankrig og Spanien kan i mange tilfælde skabe meget vanskelige situationer for de berørte borgere.

Det skyldes, at en lang række indtægter, alt afhængigt af de nærmere omstændigheder, vil kunne blive beskattet ikke blot i Danmark, men også – og samtidig – i Frankrig eller Spanien, dvs. blive undergivet dobbeltbeskatning.

Ganske vist vil de såkaldte ”interne danske lempelsesregler” i et vist omfang afbøde en dobbeltbeskatning. Endvidere blev der, dels allerede i 2008, og dels i 2009 fastsat nogle lempelige overgangsregler for visse indkomster.

Men er en indkomst ikke omfattet af én af disse særregler, vil der i princippet kunne opstå dobbeltbeskatning. Og det kan i sagens natur blive en meget tung byrde for de berørte borgere.

Overgangsregler for pensioner

Som nævnt blev der allerede i 2008 fastsat særlige overgangsregler om bl.a. visse pensioner, der blev udbetalt fra Danmark til udlandsdanskere med bopæl i Frankrig eller Spanien.

Her blev nemlig vedtaget den regel, at personer, der den 28. november 2007 var hjemmehørende i Frankrig eller Spanien, og som den 31. januar 2008 modtog *afterløn* eller *pension*, der kun havde været skattepligtige i Frankrig eller Spanien, fortsat vil være fritaget for beskatning i Danmark, så længe modtageren forbliver hjemmehørende i Frankrig henholdsvis Spanien. Skattefritagelsen gælder endvidere for andre pensioner, som vedkommende senere modtager, og som efter de nu ophævede overenskomster ligeledes kun ville have været skattepligtige i Frankrig eller Spanien.

Overgangsreglen har den yderligere overbygning, at hvis et ægtepar var hjemmehørende i Frankrig eller Spanien den 28. november 2007, og kun den ene ægtefælle modtog *afterløn* eller *pension*, *fritages* også den anden ægtefælle for beskatning af *afterløn* eller

Offentliggjort d. 19. marts 2011

pension, som denne ægtefælle først modtager på et senere tidspunkt, hvis efterlønnen eller pensionen ville have været skattefritaget i Danmark efter de hidtil gældende regler.

Formålet med denne regel er altså at undgå, at udlandsdanskere i Frankrig eller Spanien, der tidligere har disponeret i tillid til de gældende dobbeltbeskatningsregler, ikke uventet bliver mødt med et skattekrav fra Danmark som følge af opsigelsen af dobbeltbeskatningsoverenskomsterne på et så væsentligt punkt som beskatningen af pensioner.

Da disse overgangsregler blev vedtaget i 2008, blev det klart tilkendegivet, at skattefritagelsen gælder, så længe pensionisten forbliver hjemmehørende i det land, hvor pensionisten var hjemmehørende den 28. november 2007. Flytter pensionisten derimod til Danmark eller til et andet land, bortfalder skattefritagelsen med virkning for fremtidige pensionsudbetalinger.

Det kan tilføjes, at Skatteministeriet herudover bl.a. har tilkendegivet, at overgangsbestemmelserne efter ministeriets opfattelse ikke længere har virkning for personer, som på ny bliver fuldt skattepligtige til Danmark, selv om de samtidig opretholder bopæl i Frankrig eller Spanien i forbindelse med, at den fulde skattepligt til Danmark genindtræder. Det er altså en meget god ide at holde nøje regnskab med varigheden af eventuelle ophold i Danmark.

Tjenestemandspensioner

I 2008 blev endvidere vedtaget særlige overgangsregler for personer, der den 28. november 2007 var hjemmehørende i *Frankrig*, og som den 31. januar 2008 modtog dansk tjenestemandspension, som kun kunne beskattes i Danmark. Her gik lempelsen ud på, at skatten til Danmark skulle nedsættes med et beløb svarende til den franske skat af pensionen. Fradraget i skatten var maksimeret til et beløb svarende til den danske skat, som kunne henføres til tjenestemandspensionen.

Denne regel blev imidlertid ophævet ved en lovændring i 2009, da Frankrig havde oplyst, at man nu – altså i Frankrig – var sindet at indføre en regel om lempelse af fransk skat af tjenestemandspensioner fra Danmark, alt med henblik på at undgå dobbeltbe-

Offentliggjort d. 19. marts 2011

skatning. Som følge heraf var Danmark nødsaget til at ophæve den danske lempelsesregel fra 2008, da det danske og det franske skattesystem ellers ville ”kortslutte”. En indkomst, som betales fra et land til en modtager i et andet land, kan nemlig ikke være omfattet af regler i begge lande om nedsættelse for det andet lands skat.

Frankrig indførte en sådan regel i 2010, men reglen viste sig ikke at omfatte dansk pension. Problemstillingen henstod derfor fortsat uløst.

Genindførelse af skattelempelsen

Folketinget har derfor valgt at tage det skridt at ”genindføre” overgangsreglen fra 2008 ved en ny lovændring, der er blevet vedtaget 3. marts 2011.

De nye regler omfatter personer, der den 28. november 2007 var hjemmehørende i Frankrig og som senest den 31. januar 2008 var begyndt at modtage dansk tjenestemandspension. Disse personer kan få nedsat den danske skat af tjenestemandspensionen med det beløb, som vedkommende skal betale i fransk skat af denne pension. Opfylder kun den ene ægtefælle de tidsmæssige betingelser for at blive omfattet af overgangsreglen, og begynder den anden ægtefælle først på et senere tidspunkt at modtage tjenestemandspension, vil også den anden ægtefælle uanset dette dog blive omfattet af de gunstige overgangsregler.

Herudover gælder den regel, at hvis en person den 28. november 2007 var hjemmehørende i Frankrig og er omfattet af reglerne om skattefritagelse af efterløn og pensioner, og vedkommende eller ægtefællen først på et senere tidspunkt begynder at modtage dansk tjenestemandspension, vil også disse personer blive omfattet af overgangsreglerne om lempelse vedrørende fransk skat.

Der er ikke vedtaget en tilsvarende regel for tjenestemandspensioner, der blev udbetalt personer hjemmehørende i Spanien, da Spanien har en sådan lempelsesregel, som Frankrig påtænkte, men rent faktisk aldrig fik gennemført, for så vidt angik danske pensioner.

Offentliggjort d. 19. marts 2011

Ikrafttræden

Loven træder i kraft den 1. april 2011, men har virkning fra og med indkomståret 2009, dvs. for samme periode, som hvor dobbeltbeskatningsoverenskomsten er bortfaldet.

— o —